

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. szeptember 24.

Csütörtök.

XXII. évfolyam 77. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Fél évre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes száma ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendő.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények a nyiltterek díja előre fizetendő.

Kibontakozás a válságból.

A magyar politikai válságnak ez idő szerint két külön fejezete van. Első fejezet a hadparancs, mely minden mástól eltekintve, gyors elintézése vár. Pártkülönbség nélkül győzedelmeskedett az a nézet mindjárt a kezdetben, hogy arra a hadparancsra, az abban foglalt közjogi tévedésekre a nemzetnek reflektálnia kell. Később tértek el a nézetek s akkor is csupán az elintézés formájára nézve. Köz tudomásulag ugyanis az egyik nézet az, hogy a szabadelvűpárt ne javasolja a Felséghez felirat intézését, hanem csupán egy határozatban értelmezze a felségjogokat és sorolja elő azon nemzeti követelményeket, melyeket az országgyűlés az 1867. évi XII. törvényezikk végrehajtásának tekint. Ez a határozat a hadparancsról közvetlenül nem is emlékeznék meg, ez tehát semminemű választ a felség részéről nem provokálna, annyiban azonban kihatna a további fejleményekre, hogy a szabadelvű párt támogatására csakis olyan kormány számíthatna, mely a határozatban felsorolt katonai reformkövetelményeket programjául fogadná el. E határozati terv keresztülvitele érdekében az ó-szabadelvűek vezérférfiai agítálnak nagy buzgalommal. Szemben áll azonban velük az ugynevezett felirati terv.

A felirati párt véleménye szerint a hadparancs ügyét teljesen ki kell kapcsolni a politikai válság anyagából s elintézni külön egy tiszteletteljes, de határozott hangú felirat alakjában, mely, mint a nemzet jogait óvó nyilatkozat és értelmezés egyhangulag mehetne keresztül a képviselőházon. Ez volna méltó és maradandó értékű helyreigazítása a hadparancsból kiemelkedő rideg katonai szellemnek. Más lapra tartozik azután a katonai program kérdése. Ez belügye a szabadelvűpártnak, melyet kebelbelileg kell elintéznie. A szabadelvűpárt egy egészen külön álló határozati javaslatban állapítaná meg a nemzeti követelményeket s kimondaná, hogy csak azt a kormányt fogja támogatni, amely e nemzeti követelmények kielégítésére vállalkozik. Ezzel a határozott fellépéssel már régen tartozott volna a szabadelvűpárt önmagának és az országnak. Óhajtandó tehát, hogy rójja le tehát tartozását, nehogy habozását joggal arra magyarázhassák tovább is fent és lent, hogy ennek a pártnak nincs programja, nincs meggyőződése. Nemcsak a párt önérzete, de az ország érdeke is megköveteli most, hogy lépjen előtérbe a nagy többség s foglalja el ismét a vezető pozíciót. A megoldás eszméje most ismét a párt kezében van, rá néz most várakozóan a közvélemény. Sőt még a függet-

lenségi ellenzéken is megvan a hajlandóság arra nézve, hogy a szabadelvűpártból kiinduló tisztességes kibontakozási törekvésnek útját állani nem akarják.

Gróf Khuen-Héderváry a királlyal. A miniszterelnök vasárnap délután 3 órakor megjelent a királlyal, előzőleg azonban több ízben tanácskozott Láng Lajos kereskedelmi miniszterrel és Szögyény-Marich László berlini nagykövetünkkel. A miniszterelnök vasárnapi kihallgatása azonban ugyán pozitív eredménnyel nem járt, mert még hétfőn délelőttöt is Bécsben töltötte, mikor is még egyszer kihallgatáson fogadta a király. A kihallgatásról különféle hírek kerültek forgalomba, amelyek azonban komoly alappal nem bírnak. A hadparancs ügyében a M. T. J. a következő táviratot közölte:

Legilletékesebb helyen fájdalmas benyomást keltett, hogy a szeptember 16-án kelt hadparancsnak egy része a magyar közvéleményben olyan magyarázatokkal találkozott, amilyen értelmet annak a legfelsőbb helyen adni egyáltalán nem volt szándék.

A legfelsőbb hadur hadparancsában a sereget megnyugtatta, hogy az 1867. évi XII. törvényezikk értelmében a közös hadsereg szétszakítását nem engedheti meg és mind a monarchia, mind Magyarország legsajátosabb létérdekeiben nem fogja megengedni.

E hadparancs azonban, amely nem közjogi aktus, éppenséggel nem prejudikál azoknak a paritás érdekében kívánatos módosításoknak, amelyeket a szabadelvűpárt szükségesnek tart és amelyeket gróf Héderváry miniszterelnök programjába felvett.

TÁRGYA.

Komoly élet.

Komoly tudakos arezezel járunk,
Való a fő, nevetjük álmunk, —
Elnyomjuk, a mit éreznünk,
Mosolygva véreznünk.

És a tavaszi nap sugára
Be-bekacsint tudis szobánkba,
De mi lehuzzuk függönyünk,
Magasba így törünk . . .

S elmúlik az élet lassan, lassan,
És a küzdő, nagy forgatagban
Mi is eltűnünk nyomtalan,
Gyötrődve hasztalan.

És a tavaszi nap sugára
Virágos és dalos útjába
Sirunkra is majd ránevet,
S fölkel-ünk nem lehetl . . .

Haas Béla.

Szebb a modern nő?

Korunk oly büszke a haladásra, amelyet a nő a testi nevelésben megtett, és megdönthetetlen tény-

rek tartják, hogy a testgyakorlat nemcsak az egészséget növeli a nőnek, hanem a szépségét is. És íme, a női sport klasszikus országából jó a hír, amely komolyan kétségbe vonja a modern nevelésnek ezt az eredményét és se többet — se kevesebbet nem mond, minthogy a nő éppen csunyább lett az effajta neveléstől!

Ha a H. B. Marriot-Watson érvelései, amelyekkel egy angol lapban hozakodik elő, elsőbbségben is a maga országa nőinek szólnak, az általánosságra nézve is érdekesek. Ő maga így nyilatkozik:

Az utolsó évtizedekben, átalakuláson ment keresztül a női testi nevelése. A leányiskolákat nemcsak, hogy tornacsarnokokkal szerelték fel, de a leányokat arra buzdították, hogy biciklizzenek, vívjának, ezélba löjjenek, lovagoljanak, golfot s tenniszt játszanak, de még erikketet, footbalit és hokkeyt is. Miután majd egy egész emberöltőn keresztül ebben a nevelésben részesültek, az a kérdés, mi hasznok volt belőle. Tekintet a születésnek kevesebbé számára s a dudva módjára kelő „feminista problémákra”, a kérdésnek jelentősége van a fajra is.

Az utolsó hatvan-hetven esztendőben nagyon megváltozott a nő típusa, még pedig az atletika s a szabadban folytatott testgyakorlatok által. Ezt a típust legjobban mutatják a Du Maurier rajzai. Magas, teljesen fejlett leányokat rajzolt trikotban, akik örövendetes módon emlékeztetnek a milői Vénusra, amint nyolczassával cveznek, vagy „nyilat s kutyát” játszanak. Minden leány, aki tisztelettel volt önmaga iránt, ez amazonok mintájára igyekezett fejlődni.

Akkoriban a „The Viqueen” volt az eszmény és nem volt divatos az, aki kiesi és tömsi volt. A croquet kegyvesztett lett s a tennisz, bicikli s más erőteljes mozgás került sorra.

Csak hogy a mai leányban fájdalom, már nincs meg a hasonlatosság a „Viqueennel”. Magasra nőtt ugyan, de más föltulajdonságok rovására. Du Maurier álma nem valósult meg, mert a nő nem alkalmas azokra a sportokra, amelyeket évek óta űz, aminek az a következménye, hogy testileg elfajult.

A bicikli nem alkalmas testgyakorlat a nőnek, a lovaglás, vívás s a többi sport ártalmára van. Az egyetlen nem csak természetes, hanem egészséges és kelemes mozgásról, a sétáról, a nő teljesen letejt. A modern leány korán kezd a természetellenes atletikát, amely nemcsak az alakját, de gyakran az egészséget is megrontja, pedig folytatja azt a férhezmenetelig és sokszor még azontul is.

A leány magasra nyúlik, lapos mellű és szintelen. Nincsenek meg már a csinos körvonalai s a nőiesség egészséges formái. Nem nélkül valók, és a férfiakhoz kezdenek hasonlítani. Pedig tanulmányozva a primitív embert, amint az a vad törzseknel mutatkozik, intő példát lelhetek volna benne.

Az indianus squaw, a koffer nő, mind ama törzsek női, akik tulzott testi erőlködéseknak vannak kitöve, korán elvesztik alakjokat és szépségüket. A fiatal vad nő egészséges életet él és csinos, az öregebb a testi erőlködések rettenetes befolyása alatt madárjesztővé válik. Ha a régi költők regényhősnőt irtak le, akkor az csinos volt, gömbölyded s többnyire

E kérdések megoldása a legilletékesebb körök gondoskodásának a tárgya.

A képviselőház ülése. A képviselőházat a hadiparancs ügyében a szabadelvű és a függetlenségi párt óhajta következtében Gf. Apponyi Albert elnök esütörtök (szept. 24-ike) d. e. 10 órára ülésre hívta össze.

Idegenforgalmi iroda a Székelyföldön.

Irta: László Gyula.

Megbecsülhetetlen szolgálatot tehetne egy ilyen modern intézet.

Az idén elpróbáltuk figyelmet és érdeklődést kelteni természeti szépségeink és fűdőink iránt s íme rövid munkálkodásunk eredményeképpen érezzük, hogy a Székelyföld vonzó ereje nőtt. Talán becsesebbé és értékesebbé is lett.

A társadalom szélesebb rétegeiben kelt fel a vágyódás megismerni és élvezni ezt a darab földet, melynek szépségei a világ elől jóformán el voltak eddig zárva. Előre sejtjük azt is, hogy a mozgalom még csak ezután ölt nagyobb mérvet s a következő években alakul ki a várákosának megfelelően. Amikor hullámai kibatnak az egész országra és megbizonyosodik mindenki, hogy a Székelyföld díszrete nem mesterséges reklám, nem költött mese, hanem valóság. Sőt többet nyújt, mint a mennyit a távol lakó közönség feltételez. Végtelen változatát a természeti látványosságoknak, pazar bőségét a gyógyvizeknek és páratlan gazdaságot növényzetben és ásványokban. Erősít és gyógyít testet és lelket.

Amikor mindez áthatja a közvéleményt s megkapja a lelkeket a büszkeség, hogy mind e drága, eddig alig érintett kincs a miénk, — új éra veszi itt kezdetét.

E célra kell előttünk lebegnie: emelnie az idegen forgalmat, hogy kiépülhessen itt a Kelet Svájcja. Ismételt elmondtam, hogy ez a székely-kérdés kulcsa. Mert általa megelevenedik itt az élet, anyag és munka értékesebbé válik, tért és irányt nyer az ipar, kereskedelem és mezőgazdaság fejlődése.

Tegyük egy kis számítást. Ez évben 1000 vendéggel több nyaralt a Székelyföldön, mint eddig. (Lehetek kevesebben, de jövőre többen lesznek.) Egy vendég elkölt átlag 200 koronát. Ez kerek 200 ezer korona, ennyivel a rendesnél több jött a Székelyföldre. Ez a szám megtízszereződhetik, van miből, hiszen csupán Magyarországnak 48 millió koronát fűdöznek el külföldön. (A párisi nagy árubázisége alkalmával olvastam, hogy Abbáziában 3000

nem volt magas, ami az akkori időnek megfelelt. Ma a hősnő magas, „hajlékony” termetű, ami gyakran udvarias körülírása a soványságnak.

Amerikában még számosabbak e hibák a leánynevelésben; valójában ott ép úgy nem leljük meg ama leányokat, akikkel Dana Gibson ámitja a földieit, mint amily kevéssé leljük meg Angliában manapság a Du Maurier tipust. Ha a nőket nem fogják mértékletességre inteni a testgyakorlatokban, be fog következni a nem elsatnyulásának ideje.

A nő főbája a nőessége; ha ennek vége, elveszti létjogosultságát is. A modern nő szépség és egészség dolgában mogótte áll az anyjának s a nagyanyjának; a ferde nevelés megakadályozta abban, hogy hasznát huzzon az újabb kor jobb egészségügyi feltételeiből. Tán jobb a levegője, de egészségtelenebbül él. A nagyanyáinknak egészségesegek voltak a gyermekei. És ha a mai orvosokat megkérdenék vajjon mint vélekednének a modern nő anyaságáról? Ma nemcsak kisebb a család, de a feltételek is mesterségesebbek. A leányainkat úgy nevelik, hogy nagyrészen képtelenné válnak téve annak a szerepnek a betöltésére, amelyet a természet jelölt ki nekik.

Hogy ennek az érvelésnek van-e még hatása a nőre, nem tudom. Ám az a tény, hogy fogytán van a szépsége és vonzereje, még sem hagyja majd hidegen . . .

M. H.

budapesti vendég van. Csak Abbáziában és csak Budapestről.)

Új pénzforrás nyílik tehát az idegen forgalommal.

De nemcsak ebben ígérkezik haszon.

A távol vidékekről jövő vendégek mind intelligens emberek s tudják, hogy barátjai a székelyeknek. Köztük akad gazdag, vállalkozó ember is. Föltehetőleg megsegítenek minket célunk elérésében, ki tanácsos, ki pénzzel. A mint pezsdül itt az élet s alkalmak nyílnak a fejlődés fokozataiban gyümölcsöző befektetésekre, könnyebben akad versenyző is. Nemcsak a fűdőgynek, de a kiszámíthatatlan kincset érő ipari anyagok megmozdításának is a helyszíni ismeret révén kerülnek hamarabb gazdáik.

Szóval Székelyföldünknek mentől hozzáférhetőbbé tételével érhetünk rövid úton fogható sikereket.

Fel kell becsülnünk ám mi is mindazt a mink van. Igaz ugyan, hogy a márványhegyek jó adott gabonát nem teremnek, a sok fa, szikla és tó útjában áll a föld kenyér-terményéért izzadónak, borvizből is az untságig sok van, de mindez, amiben mi így bővelkedünk, más vidékeknek, sőt egész országoknak hiányzik s ha egyébről nem, a változatosságért is kívánják. A mikor más vidékeken kiégett a természet, lesült a növényzet és tikkaszt a levegő, itt a mi Székelyföldünkön buján tenyészik fű, fa, virág, hangulatos a táj és üdít a levegő. Ez magában is pótol egyeből gazdagsági fogyatkozásokat, de emellett alig értékelhető kincsünk is van a föld ipari és kereskedelmi termékeiben. Ezt kell fölbecsülnünk.

Kényszerűtűzoltóság Kézdivásárhelyen.

Városunk tűzrendészeti szabályzatai értelmében minden 18 éves egyén, ki a város területén lakik 45 éves koráig vagy mint önkéntes, vagy mint kényszerűtűzoltó köteles a tűzesetek elfojtásánál közreműködni. A hol több családtag van egynek kivételével a többi megválthatja magát.

E tűzrendészeti szabályzat oly immel-ámmal volt ezideig végrehajtva, hogy azt nem tudtuk van-e, vagy nincsen. Már pedig, ha egy városközlésben egyenlő jogokat élvezünk, egyenlő kötelezettséget is kell teljesítenünk. Városunk sajtósági építkezési viszonyai nagyon is megkívánják, hogy a tűzoltószat rendezve legyen és minden eshetőség alkalmával kellő erő felett rendelkezék.

Nagyon szomorú látvány, midőn valamelyik polgártársunk élete és vagyona a tűzvész által előtűnik semmisülhet meg, a másik kétségbeesve kiabál segedelemért, mert őt is hasonló veszély fenyegeti, s az emberek nagyobb része üres kézzel, mint bámuló, nem mint segítő felebarát siet a tüzhöz.

A tűzrendészeti szabályzat értelmében ezután csak azok fognak a működési ténre bebocsáttatni, kik nem bámulni, hanem segíteni jönnek.

Kézdivásárhely polgáraitban rang és körülömbőség nélkül meg van a jó akarat és segítenek is, csak az fáj nekik, hogy míg a 65 éves Szűcs Mihály tele kártyákkal fut a tűz elfojtására és azután is kitartással hordja a vizet, addig X—y nem restelli összedugott kézzel nézni miként semmisül meg felebarátja keserves szerzeménye, mint kiabál segítségért a tűzveszélytől fenyegetett szomszéd. Pedig észbe kellene jusszon a köz példabeszéd igazsága: „ma neked, holnap nekem” mérhet a sors hasonló csapást.

A város helyettes rendőrkapitánya Boda Gergely, kötelessége tudatában mindent megtesz, hogy a kényszerűtűzoltóságot is szervezze.

A szakaszerű beosztást Nagy Károly tűzoltó főparancsnok teljesíti. A 480 köteles tűzoltó 32 szakaszba van beosztva 15—15 egyén áll egy szakaszparancsnok fennhatósága alatt. A szakaszok emberei úgy csoportosulnak, a mint a városban laknak.

A szakaszok felszerelése a következő:

- 1 kis kézi szivattyús.
- 2 egyén csebres a szivattyú mellett.
- 6 egyén vízfordó vödörrel vagy kártyákkal.
- 2 egyén fejszés.
- 1 kézi létrás és pemetés.
- 1 kézi vashorgas.
- 1 szakaszparancsnok.

A tűz setek alkalmával a szakaszparancsnokok saját embereikkel jelennek meg, az elmaradottakat

ők igazolják. Ha valamelyik tag vásárba van, a városról eltávozott vagy beteg, nem kell a rendőrségnél jelentkeznie, csak szakaszparancsnokánál. Előny az is, hogy nem kell 480 tag nevének felolvasását végig várni, hanem azonnal távozhatik, ha szakasza a vezénylő tiszttal elbocsátást nyer.

A kényszerűtűzoltók karszalagot viselnek, melyen azon szakasz száma van, melybe tartoznak.

A tűznél minden egyén azon felszereléssel köteles megjelenni, melyre be van osztva és a tűztől csak akkor távozhatik, midőn a tűz teljesen ki van oltva.

Minden munkál a helyes rendszer czél szerű beosztás biztosítja a sikert. Ha eddig nővleg szerepeltek, ideje, hogy teendőikről is tudomással bírjanak a kényszerűtűzoltó urak. Közöbjeiként mérült fel mindnyájuknál, hogy a mozgáltási díjak magasabbra emeltessenek, a városi tizak tulajdonát képező kis kéziszivattyú pénzük összeszedessenek, és rendszeresen felhasználtassanak. A város tulajdonát képező régi faszivattyúk átalakíttassanak és a város 4 kerületében alkalmas helyen elhelyeztessenek és egy-egy kényszerűtűzoltó szakasz ennek kezelésével és gondozásával bizassék meg. A város kántai részében a Ráczok patakán, hol tiszta forrás vizeszergedez egy megfelelő vízmedence rendeztessék be, a szokásos tisztálattanságtól e patak mente, mivel a szélein lakóházak vannak, jövőre megmentessék.

Hisszük és reméljük, hogy városunk ifjú polgármestere erélyesen fog munkálni azon, hogy e közöbajnak minden tekintetben olgátéssák és e város a haladás útján a kívánt magaslatra emelkedjék.

Tűzoltó.

IRODALOM.

Gyönyörű ajándék jut mindazoknak teljesen ingyen és bérmentetlenül, akik az Egyetértés politikai napilap előfizetőinek díszes sorába lépnek. Ez az ajándék egy értékes díszmű, amelynek egyetlen művelt magyar család környvtárából se szabad hiányoznia. A munka a Rákóczy-korszak ismertetése lesz írásban és képben, hivatott írók és ihletett művészek alkotásában hű tükre Magyarország legszebb és legdícsőbb korszakának. A pompás díszművet karacsony ünnepére minden egyes előfizetőjének megküldi az Egyetértés, s ezenfelül az előfizető a legjobb, legterjedelmesebb és legmagyarabb újságot kapja naponként. S ez sokat jelent a mai válságos politikai viszonyok között, amikor a nemzeti jogoknak és szabadságoknak jóformán utolsó védőbástyája a hazafias sajtó. A küzdelem nehéz napjaiban ez a sajtó híven kitartott a harezosok mellett, s még egyfelől buzdította és bátorította a küzdőket, másfelől megnyerte számukra a felébresztett közvéleményt, amelynek vezetője és szószólója lett. A sajtó e nemes versenyében mindvégig az Egyetértés-é volt az elsőség s a diadalból őt illeti meg az oroszánrészt. Az Egyetértés mindezekon felül a legterjedelmesebb és legjobban értesült magyar újság, a mely nemcsak a közlések leggazdagabb tárháza, de irodalmi művekből is a legkiválóbbakat és legértékesebbeket adja az olvasóinak. Az Egyetértés előfizetési ára egy hónapra egy forint nyolczvan krajczár s előfizetni lehet (legcélszerűbben postautalványon) a kiadóhivatalban vármegye uteza 11. szám.

NAPI HIREK.

— **Háromszédvármegye** állandó választmány a az őszi rendes közgyűlés előkészítése céljából Sepsi-Szentgyörgyön a vármegye székházában szept. 23-án d. e. tartotta még Szentiványi Miklós alispán vezetés alatt szokott rendes ülést.

— **Új ügyvéd.** Dr. Tauber József esikszeredai ügyvédjelölt, Balázs M. kézdivásárhelyi polg. isk. igazgató sógora, szeptember 19-én tette le az ügyvédi vizsgálatot kiváló sikerrel Marosvásárhelyen. Az új ügyvédet, ki Csikszeredában már meg is nyitotta ügyvédi irodáját, melegen ajánljuk a jogkereső közönség figyelmébe.

— **Huszonöt éves évforduló.** Herrmann Mihály, a kézdivásárhely-kantai r. k. főgimnázium érdemes tanára, f. hó 21-én fűtöltötte be áldozópappá szenteltetésének 25-ik évfordulóját. Az évfordulót a

szerény férfi teljesen visszavonult, csendben ünnepelte meg, csupán paptársai körében, kik szeretetteljes gratulációkkal köszöntötték fel a kedves „Miska bácsit”. Ám, ha ő visszavonult is a nyilvános ünnepeltetésektől, mi, a kiket a negyedszáz év alatti ismeretség és barátság fűz a jubilánshoz, nem hallgathatjuk el az évfordulót, mert az egyenlő volna a megfélekezéssel azon érdemeiről, melyeket Hermann Mihály ur, mint a székely gimnázium buzgó és lelkes tanára a székely ifjúság hazafias nevelése körül ez idő alatt kifejtett. Ösztönöz esatlakozunk azért pap- és tanártársaihoz s szívből kívánjuk neki, a szülők s a magunk nevében, hogy a második negyedszáz évét is eddigi szerény, de lelkes munkásságban, friss jó erőben érje meg. Ad multos annos!

— **Eljegyzés.** Szőresey Endre szolgabírói irodavezető eljegyezte Marosvásárhelyen Wenger Emma kisasszonyt.

— **Meghívás.** A Kézdivásárhelyen létesítendő katolikus „Tanonc Otthon” érdekében jövő vasárnap (szept. 27-én) délelőtt 11 órakor a főgimnázium II. k. osztálya temében tartandó értekezletre városunk t. iparos és kereskedő polgárait tisztelettel meghívom s tekintve a cél nem és üdvös voltát, mind nagyobb számmal való megjelenésre tisztelettel kérem. Hazafias üdvözléssel. Kézdivásárhelyen, 1903. szeptember hó 20-án. Asbóth Viktor, házifőnök, főgimnáziumi tanár.

— **Gazdák gyűlése.** A „Kézdivásárhely és Vidékének Gazdasági-Egyesülete” 1903. szeptember hó 24-én, esütörtökön, Kézdivásárhelyen délután 3 órakor, az árvaleányháznál választmányi gyűlést

tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv felolvasás. 3. Fontos miniszteri leiratok és átiratok tárgyalása. 4. Indítványok. Kézdivásárhely, 1903. szept. hó 19. Dr. Sinkovits Ottó elnök. Zayzon Sándor titkár.

— **Esküdtársi tárgyalás.** Érdekes esküdtársi tárgyalás volt szept. 21-én a kolozsvári kir. törvényszéknél. Ekkor tárgyalták Kézdivásárhelyi Megyasza Mihály ef. theologus sajtóügyi vétését. Megyasza Mihály, az „Ujság” 1901. évi november 8-iki számában „Tanárok a magyar ruha ellen” című cikkében erős hangon írta meg, hogy Máyer János sepsiszentgyörgyi tanár ellene van a magyar viseletnek. E cikk miatt indított sajtóper Megyasza ellen Máyer tanár. A tárgyaláson Megyasza Mihály vallomása elmondta, hogy ő Máyer sérteni nem akarta. Egyedül a magyar viselet szép eszmájának propagálásáért írt. Most is kész k jelenti, hogy ő Máyer tiszteletteljes embernek ismeri és az esetleges sértésért ismételt bocsánatot kér. A bizonyítási eljárás befejeztével Dr. Koréh Lajos sepsiszentgyörgyi ügyvéd terjesztette elő korrekt védbeszédét, utána Megyasza védte magát, majd Dr. Papp József az „Ujság” szerkesztője mondta el védőbeszédét. Az esküdtek a feltett 2 kérdésre nemmel felelve, a törvényszék Megyaszaít fölmentette. A felmentő ítélet ellen a főmagánvádoló a btk. 427. §. értelmében semmisségi panaszt jelentett be.

— **Halálozás.** György József kézdipolyáni földbirtokos, Polyán község egyik vezető polgára, f. hó 16-án meghalt. F. hó 18-án temették el nagy

részvétellel. Az elhunytban P. György József szentferenczrendi zárdafőnök Székelyudvarhelyen, édes atyját gyászolja.

— **A Háromszék vármegyei gazdasági bizottság ülése.** Szent-Iványi Miklós alispán elnöklése alatt a gazdasági bizottság tegnap rendkívüli ülést tartott, amelyen állapították meg a módokat, melylyel a lóhermag-termelő gazdaközönsegen segíteni óhajttak addig is, míg szövetségi alapon rendezheti jövőre a lóhermag értékesítését. A gazdasági bizottság 5000 korona előleget bocsát a gazdasági titkár, illetve Bogdán Arthur, Ujvárossy József, dr. Künnle Tivadar, Sipos Samu bizottsági tagok rendelkezésére, mely összegből a lóhermag értékének 50%-a az eladónak kifizetendő addig is, míg a raktárra adott mag értékesíthető lesz. A bizottság saját költségén szerez be egy lóhermagtisztító rostát, és fedezi a raktárhelyiség hasznbérét, a felügyeletet, tűzbiztosítást. A mag elárúsításának teljes értékéhez jut a gazdaközönség. A raktárba helyezett magot a beszállító előtti tisztítják meg és mérik le. Ugy a magbevétel, mint a tisztítás hetenkint háromszor: hétfőn, szardán és szombaton történik, jelentkezni Imreh Béla gazdasági titkárna lehet. A raktárhelyiség Sepsiszentgyörgyön lesz. Míg illetékes helyről a gazdaközönség bővebb tájékoztatást nyerne, felhívjuk a lóhermagtermelő gazdaközönseget a gazdasági bizottságnak ezen — minden nyerekedést kizáró, csupán a gazdaközönség érdekének megvédésére irányuló hasznos intézkedésére.

H i r d e t é s e k.

3887/903 t.lkvi.

Hirdetmény.

A kovásznai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy tagosítás folytán a Háromszék megyében fekvő Barátos község telekkönyvei az 1869. évi 2579. sz. szabályrendelethez képest átalakítottak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII., és az 1891. évi XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. törvényekkelben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1903. évi október hó 26-ik napjával kezdődni.

Ennélfogva felhívom:

1. az összes érdeklettek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen utaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldötté előtt a kitűzött határonapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. c. 15-18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9.

§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik; és

4. azok, kinek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvántartásba bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenésetben a lényegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kovácsna, 1903. évi szeptember hó 10-én

A királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Száva,
kir. aljárásbíró.

(192.3--3.)

1410—1903. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kézdivásárhelyi kir. járásbíró, 1903. évi 233. számú végzése következtében Dr. Vargha Béla ügyvéd által képviselt Török Samunak javára, Dálnoki Turóczi Kálmán ellen 130 K., s járulékai erejéig 1903. évi Janus hó 13-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján foglalt és 610 koronára becsült következő ingóságok, u. m. prior és lenese rosta, vastengelyű szekér nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. járásbíró, 1903. évi V. 233. számú végzése folytán 130 korona — fill. tőkekövetelés ennek megítélt napjától járó kamatai, és eddig összesen bíróilag már megállapított, valamint a még felmerülő költségek erejéig a Dálnokban a helyszínen leendő eszközésére, 1903. szept. 26. n. d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságok mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt K.-vásárhely, 1903. évi szept. hó 11. napján.

(200. 1—1.) **Kakutsi Ádám,**
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 2295—903.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A Kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Terza Vaszi végrehajtónak Terza György végrehajtást

szenvetett elleni 96 K. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a Kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Bereczk és Lemhény község határára fekvő, a bereczki 180. számú t.lkvb. A + 335, 336. hrsz. ingatlanra 404 K., a bereczki 715. sz. t.lkvb. A + 4440. hrsz. ingatlanra 4 K., az 5023., 5024. hrsz. ingatlanra 328 K., a lemhenyi 891. sz. t.lkvb. A + 6026., 6027., 6028., 6029., 6030. hrsz. ingatlanra 211 K., ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi szeptember hó 29. napján d. e. 9 órakor Bereczk és Lemhény község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint t.lkvi hatóság.

Kézdivásárhely, 1903.

(197. 1—1)

Kovács S. K.,
kir. t. sz. bír.

Elköltözés miatt a Zsigmond-téren lévő emeletes házamat

örök áron eladom.
Értekezhetni helyben; **Özv. Szabó Albertnél.**
(198. 1—2.)

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy október elsejétől

Iparművészeti tanfolyamot

nyitok.

Tanítom: A vízfestést se-lyemre és fára. Fabeégetést. Bársonyvetést és festést. Bőr-égetést, festést, páczolást és domborítást. Olajfestést fára és üvegre. **Tandij egy óra 12 kor.,** hetenként háromszor, 2—2 órával. Külön óra 2 kor.

Értekezni lehet a **Novák Sándor** ur házában levő la-kásomon.

(199. 1—2.) **Ávéd Hermin.**

Sz. 4171—903. tlkv.

Árverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Boldizsár Bálint végrehaj-tatónak Szalló István és Csutak Ist-ván F. fiaí végrehajtást szenvedő elleni 270 korona tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék te-rületén levő, Kézdipolyán községben fekvő a K. polyáni 1214 sz. tlkvben A + 10328/1 hrsz. ingatlanra 7 ko-rona, az 1471. számú tlkvben A + 5790/2. hrsz. ingatlanra 25 korona, 9529. hrsz. ingatlanra 64 korona.

9643.	"	22	"
5790/1	"	25	"
7739.	"	66	"
7688.	"	36	"
876., 877.	"	18	"
2524., 2527.	"	72	"
3464., 3466., 3467., 3468., 3469., 3470.	hrs. ing.	54	K.
4397., 42000.	"	96	"
4825., 4826.	"	111	"
6433. hrsz.	"	6	"
9087., 9088.	"	204	"
10894/1. hrsz.	"	39	"
920., 921.	"	175	"
9524. hrsz.	"	53	"
9628., 9633.	"	46	"
9356. hrsz.	"	71	"
4198/2	"	29	"

az 1734. sz. tlkvben A + 1406. hrsz. ingatlanra 13 K., az 1948. sz. tlkv-ben A + 4139., 4140., 4143. hrsz. ingatlanra 32 K., 1512. hrsz. ingat-lanra 22 K., 2717. sz. tlkvben A + 7667. hrsz. ingatlanra 36 K., a 175. sz. tlkvben A + 431., 432. hrsz. ingatlanra 361 korona. 552., 553. helyrajzi számú ingatlanra 34 korona.

1002.	"	7	"
1004.	"	14	"
1052.	"	11	"
1098	"	34	"
1209.	"	14	"
1267.	"	10	"
1300.	"	61	"
1340.	"	12	"
1426.	"	3	"
1699.	"	78	"
1946.	"	83	"
2099.	"	53	"
2191.	"	7	"
2409.	"	87	"
2587.	"	174	"
2779.	"	44	"
2936.	"	64	"
2988.	"	224	"
3090.	"	68	"
3093.	"	22	"

3103. hrsz. ingatlanra	81	"
3661.	36	"
3819.	13	"
3895., 3896. hrsz.	154	"
3944. hrsz.	43	"
4043.	16	"
4415., 4416. hrsz.	69	"
4546. hrsz.	57	"
4919.	11	"
4920.	11	"
4992.	38	"
5522.	36	K.
5533.	32	"
5807.	38	"
6072., 6073. hrsz.	81	"
6134. hrsz.	11	"
6301.	56	"
7963.	43	"
7964.	44	"
8429/1.	31	"
8434.	87	"
8450.	19	"
8455/2.	31	"
8591.	30	"
8969.	28	"
9287/2.	21	"
9345.	307	"
9413/2., 9414.	138	"
9698. hrsz.	170	"
9975.	53	"
10041.	42	"
10185.	11	"
10994.	134	"

ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fen-nebb megjelölt ingatl. az 1903. évi október hó 3 án délelőtt 9 órakor K.-Polyán község-házánál megtar-tandó nyilvános árverésen a megállá-pított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapir-ban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított sza-bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. tvszék mint tlkvi hatóság.
Kézdivásárhely, 1903. évi június hó 3. napján.
(189. 1—1.) **Kádár Ákos,**
kir. tvsz. bír.

Szám 1873/903.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Boldizsár Bálint végrehaj-tatónak Csutak István Ferencz fia és Szalló István végrehajtást szen-vedő elleni 230 K. tőkekövetelés s járulékal iránti végrehajtási ügyé-ben a kézdivásárhelyi kir. törvény-szék területén lévő, Kézdí-Polyán község határán fekvő a K.-polyáni 120 sz. tlkvben A + 9844. a hrsz. egész ingatlanra 18 korona, a 2703. sz. tlkvben A + 489., 491. hrsz. egész ingatlanra 36 korona, 1109. 1110. hrsz. egész ingatlanra 12 ko-rona, 1595. hrsz. egész ingatlanra 13 kor., 2276. hrsz. egész ingatlanra 4 korona, 2634. hrsz. egész ingatlanra 71 korona, 2986. hrsz. egész ingat-lanra 223 kor., 5495. hrsz. egész in-gatlanra 114 korona, 5814—2., 5815. hrsz. egész ingatlanra 83 korona, 5822. hrsz. egész ingatlanra 53 ko-rona, 8997., 8998 -1. hrsz. egész in-

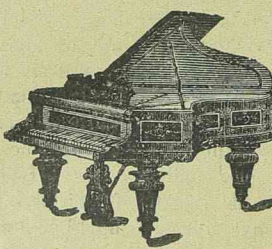
gatlara 42 korona, 9505. hrsz. egész ingatlanra 232 korona, 9528. hrsz. egész ingatlanra 11 korona, 9537. hrsz. egész ingatlanra 79 korona, a 9773—1. hrsz. ingatlanból a Szalló István 1/4-ed rész jutalékára 144 ko-rona, a 2878. sz. tlkvben A + 2973., 2974., 2975. hrsz. egész ingatlanra 94 korona, a 9273—2. hrsz. egész ingatlanra 231 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az ár-verést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi október hó 3. napján d. e. 9 órakor K.-Polyán község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-ügyminiszteri rendelet 8. §-ában ki-jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előle-ges elhelyezéséről kiállított szabály-szerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. tvszék, mint tlkvi hatóság.
Kézdivásárhely, 1903. márcz. 21.
(196. 1—1.) **Kovács,**
kir. tvsz. bír.

Előnyös részletfizetésre

zongorák, pianinok, harmoniumok, czimbalmok.

Zongora-éshangszeripartelep
zenemű raktár és zongora
kölesznő intézet

SCHMIDT M.

Marosvasarhelyt.
(Minorita palota)

Külföldi és saját gyártmányú zongorák,
mindennemű hangszerek, azok kellékei és
alkatrészei.

Mindennemű hangszer javítása és
hangolása szakszerű pontossággal
teljesítetik **jutányos árért.**
Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.
(198. 2—6)

Zongorák, pianinok, harmoniumok
bérbe adatnak.

Csemege szőlőt!

Rendkívüli édeset csakis I-ső rendű minőségben mindig frissen szedve, piros és fehér **Sarla mus-kotály (passatutti)** 1000 éves fajokból szállítok 5 kilós kosorakba postán 2 kor. 80 fillér előleg beküldése ellenébe vagy utánvét mellett vasuton különként 44 fillérért

TÖRÖK SÁNDOR

(185. 4—5.)

GYOMA (Békésmegye).

Van szerencsém tudomására hozni, hogy a **nagyszebeni kőfaragó és sirkő raktáromnak itt Kézdivásárhelyt Vasut-utca 36. sz. a. egy**

FIÓK RAKTÁRT

nyitottam, a hol állandóan mindenféle gránit-, márvány-, homokkőből stb. készült sirkőveket, raktáron tartok, továbbá a kézdipolyáni kőbányá-ból való kövekből mindenféle építő kőfaragó mun-kát **a legolcsóbb árban elvállalok.**

A t. közönség szíves pártfogását kérve, maradok Kézdivásárhely, 1903. szeptember 19-én.

Tisztelettel: **Ifj. Roubischek József,**
szobrász és kőfaragó.

(194. 2—5.)

Nyomatott Ifj. Janosó Mézesnél Kézdivásárhelyt.